

PODCAST

PODCAST 3 – PRZEŁAMYWANIE SCHEMATÓW: PODWAŻANIE STEREOTYPÓW POPRZEZ DZIAŁANIE

„JAK PRZEŁAMAŁEM STEREOTYP”

Kiedy ludzie po raz pierwszy słyszą, skąd pochodzę, często snują domysły. Wyobrażają sobie małe uliczki, stare budynki. Może nawet ludzi, którzy nie są specjalnie zainteresowani technologią ani innowacjami. Kiedyś mnie to drażniło – nie dlatego, że wstydziłem się swojego rodzinnego miasta, ale dlatego, że nie lubiłem, gdy ktoś wrzucał mnie do szufladki, zanim jeszcze zdążyłem się odezwać.

W pierwszych tygodniach studiów zacząłem coś zauważać. Podczas grupowych dyskusji o technologii niektórzy koledzy z klasy pomijali mnie. Kiedy otrzymaliśmy projekt z zakresu opowiadania historii w formie cyfrowej, role szybko się podzieliły. Część dotycząca kodowania przypadła studentom z większych miast – tym, których wszyscy uznali za „obeznanych z technologią”. Uprzejmie poproszono mnie o skupienie się na wizualizacjach i tekście.

„Dobrze radzisz sobie ze słowami, prawda?” – zapytał ktoś z uśmiechem.

W głębi duszy czułem się niedoceniany. Ale nie chciałem się kłócić. Nie chciałem się tłumaczyć. Zamiast tego postanowiłem: pokażę im. Spędzałem noce, ucząc się nowych narzędzi do projektowania mediów interaktywnych. Eksperymentowałem, ponosiłem porażki i próbowałem ponownie. Łączyłem kodowanie z kreatywnym opowiadaniem historii, przekształcając pomysły w coś, co można kliknąć, zbadać i poczuć. To było wyczerpujące. Czasami frustrujące. Ale dawało też poczucie siły – jak

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Energia dla Europy

Przepisywanie historii, która została napisana dla mnie bez mojej zgody.

W dniu prezentacji nasza grupa zaprezentowała jeden z najbardziej oryginalnych projektów na zajęciach. Po prezentacji wykładowca zadał proste pytanie: „**Kto zbudował interaktywny interfejs?**”. Zapadła krótka pauza. Potem moi koledzy z zespołu wskazali na mnie.

Nigdy nie zapomnę tej chwili – zaskoczenia na ich twarzach. A potem – szczerego podziwu. Po zajęciach podszedł do mnie jeden ze studentów i powiedział: „**Nie wiedziałem, że tak potrafisz programować. Chyba za szybko ocenilem**”.

Tylko się uśmiechnąłem. Nie chodziło o udowodnienie komuś, że się myli. Chodziło o to, żeby być postrzeganym takim, jakim naprawdę jestem.

To doświadczenie nauczyło mnie czegoś ważnego. Stereotypy nie istnieją tylko na zewnątrz.

Żyją też cicho w nas. Zdałem sobie sprawę, że ja również nosiłem w sobie nieświadome założenia dotyczące ludzi z innych miejsc lub środowisk. A kiedy podważasz stereotyp, nie tylko zmieniasz to, jak inni cię postrzegają – zaczynasz odrzucać części siebie zbudowane na strachu, nawykach lub ignorancji.

Od tamtej pory nabrałem zwyczaju kwestionowania swojego pierwszego wrażenia. Jeśli ktoś wydaje się „zbyt pewny siebie”, zadaję sobie pytanie: czy to rzeczywiście problem, czy po prostu różni się od sposobu, w jaki zostałem wychowany?

Jeśli ktoś mówi z silnym akcentem, przypominam sobie, że język jest mostem, a nie granicą.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Energia dla Europy

Łamanie stereotypów rzadko odbywa się głośno. Nie odbywa się poprzez kłótnie czy wyjaśnienia.

Dzieje się cicho – poprzez konsekwencję, działanie i autentyczność. Pokazując, kim jesteś.

I dając innym przestrzeń, by zrobili to samo.

Wciąż myślę o tym projekcie, nie ze względu na ocenę, ale dlatego, że zmienił coś głębszego. Zmienił sposób, w jaki postrzegali mnie inni. A co więcej – zmienił sposób, w jaki ja postrzegam siebie. Dał mi odwagę, by mówić otwarcie, i cierpliwość, by słuchać, gdy inni napotykają te same niewidzialne bariery.

Teraz, ilekroć spotykam kogoś, kto czuje się niedoceniany, mówię mu:

Nie walcz z etykietą. Wyrośnij z niej.

Wniosek

Łamanie stereotypów to nie walka na argumenty. To proces pokazywania, poprzez działania, kim naprawdę jesteś. Za każdym razem, gdy działasz z odwagą i empatią, po cichu zmieniasz historię, którą inni – a czasem nawet ty – myśleli o tobie.

Pytania do refleksji

1. Czy kiedykolwiek czułeś się niedoceniany ze względu na swoje pochodzenie lub sposób, w jaki byłeś postrzegany?
2. Jakie stereotypy dostrzegasz najczęściej – na temat innych lub na temat siebie?
3. W jaki sposób działania, a nie słowa, mogą pomóc w podważaniu tych stereotypów?

Finansowane przez UE. Wyrażone poglądy i opinie są wyłącznie poglądami autora/autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej ani Fundacji Rozwoju Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty uzyskane w ramach projektu „Budowanie Powiązań Społecznościowych” są udostępniane na otwartych licencjach (CC BY-SA 4.0 DEED). Można je wykorzystywać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów konieczne jest wskazanie źródła finansowania i ich autorów.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Energia dla Europy

